

отъ най-отдалеченитѣ мѣста. Не само по-богатитѣ селяни, но и по-беднитѣ и наемнитѣ земеделски работници пращатъ тукъ своитѣ синове. А има бедняци, които нѣколко години пестятъ, лишаватъ се не само отъ удовольствия, ами и отъ най-необходими нѣща, само и само да могатъ да прекаратъ една или две зими въ селския университетъ.

Възхитителнитѣ разкази на всѣки, който се връща отъ университета, възбуждатъ и у другитѣ младежи изъ околността му желание да се учи.

Въ Дания и Норвегия въ повечето висши селски училища се учатъ мъже и жени заедно. Въ Швеция, почти навсѣкжде, има два курса: **зименъ** за мъже и **лѣтенъ** за момичета.

Забелязано е, че момъкъ или девойка, които сж посещавали селския университетъ, неохотно се оженватъ или омжватъ за момиче или момче, които не сж се учили въ такъвъ университетъ. Случва се, момъкъ, училъ се въ университета, харесва си мома и, преди да се ожени, иска и тя да иде да се поучи. Има и такива случаи: младоженци отиватъ заедно да се учатъ.

Разбира се, че такива ученици, като се върнатъ по домоветѣ си, занасятъ съ себе си голѣми преобразования. Съ положителностъ може да се предскаже, че щомъ въ нѣкоя областъ се открие селски университетъ, веднага въ тая областъ се отварятъ нѣколко библиотеки и читални, основаватъ се дружества, започва да се издава мѣстенъ вестникъ. И наопаки: числото на кръчмитѣ намалява. По такъвъ начинъ всѣки селски университетъ има грамадно влияние на цѣлата околностъ.

Опредѣлена програма, задължителна за всички селски университети, нѣма. Ректорътъ е свободенъ да нарежда учението, като гледа какъвъ е съствътъ на ученицитѣ и отъ какво иматъ нужда.“

Така унесени въ разговори за селскитѣ университети, не усѣтихме какъ мина времето. Стрелката на голѣмия стененъ часовникъ въ жгъла на гостната, стая показваше вече 11 часа вечерта — време несвикновено късно за село. Ние се сбогувахме и ме отсѣдсха бѣ стаята, кждето щѣхъ да спя.